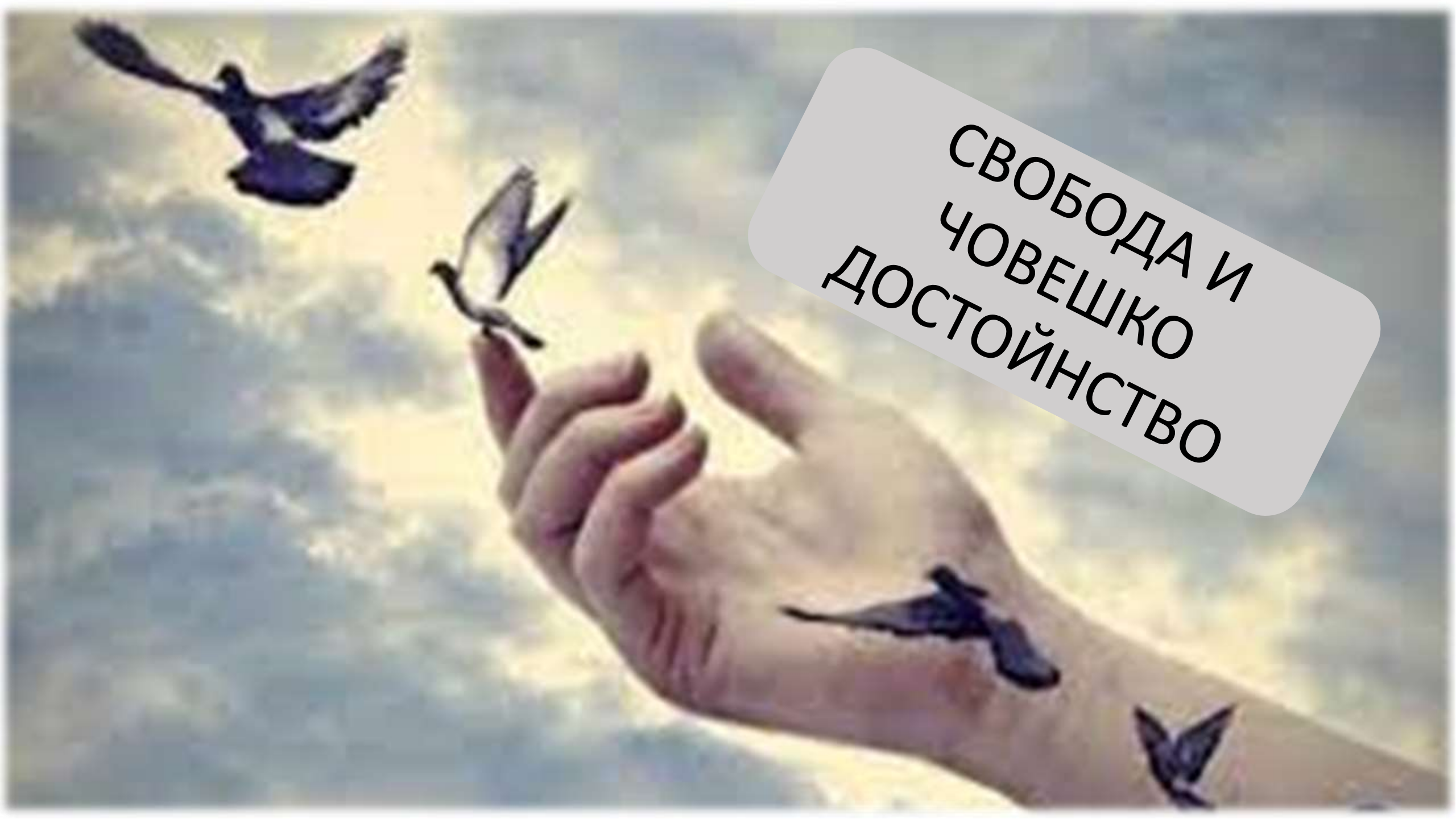

СВОБОДА И
ЧОВЕШКО
ДОСТОЙНСТВО

Какво
означава да
бъдеш
свободен?

1. Необходимость и свобода

НЕОБХОДИМОСТЬ

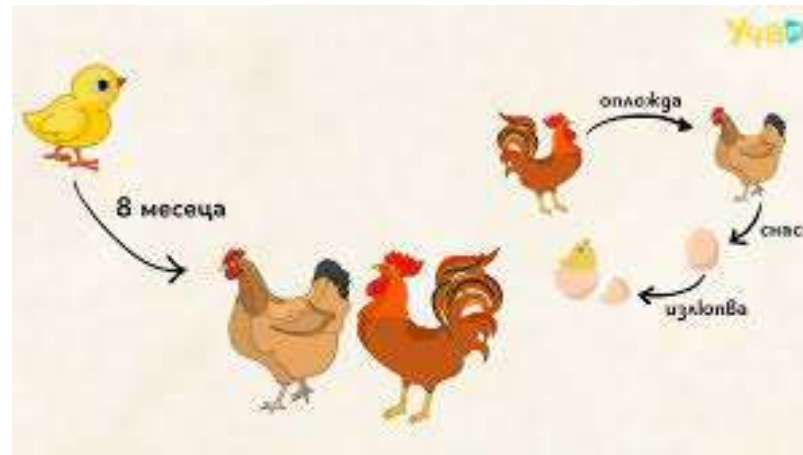
СВОБОДА

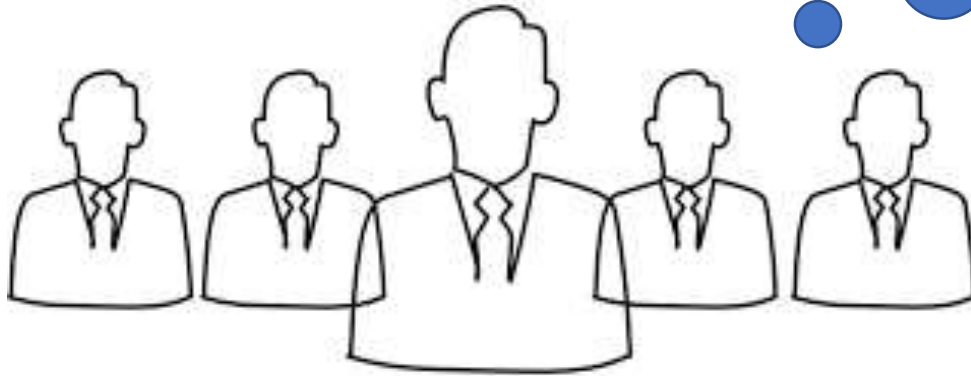
СВОБОДА

Тя е
присъща
само на
човека

Животните се
раждат с
„биологична
програма“, която
изпълняват и не
могат да я променят
по своя воля и
желание.

Хората също са биологични
същества по рождение, но
със своето израстване в
обществото, те могат да
избират начини, по които да
постъпват.

Човек избира не
инстинктивно, а
съзнателно. Именно това
хората разбират като
СВОБОДА и затова
СВОБОДАТА Е ВИСША
ЦЕННОСТ ЗА ЧОВЕКА.

Много често, човек става роб на собствените си капризи и желания и точно тях ги приема като „глас на свобода“. Не вижда природните, моралните, правните закони като нещо, в което е свободен, а ги възприема като заробване.

Не можем да
превърнем
себе си във
всемогъщо
същество

Не можем да
полетим към
слънцето,
пренебрегвайки
всичко и всички

**Свободата НЕ се изразява в това да си правим каквото си поискаме,
нито в това – никой и нищо да не ти пречи.**

**За човека е необходимо да осъзнава ограниченията, които природата,
обществото и собствените му възможности стоят пред него- защото
само така може да осмисли **свободата си**.**

Свободата се
състои в
осъзнаването на
ограниченията.

Хегел
немски
философ

В човешкото
общество НЕ
съществува „свобода
изобщо“. Човек няма
как да е абсолютно
свободен от другите.

Защо?

Защото някой е
решил да ми
попречи ли?

Не ми е разрешено да
пресичам на червено!

Затова не трябва да приравняваме
свободата със собствените
желания, а социалните норми да
приемаме като робство!

СВОБОДАТА НЕ СЕ
СЪСТОИ В ТОВА ДА
ПРАВИШ КАКВОТО СИ
ПОИСКАШ!

2. Свободната воля

Въпреки, че живеем, мечтаейки да бъдем самостоятелни, без ограничения, да имаме всички права- ние знаем, че трябва да си научим урока за следващия ден.

Дали ще го направим или не, зависи от нашето решение и действие.

Способността да вземаме решение за дадено действие и да извършим това действие, наричаме **ВОЛЯ.**

Когато избираме
между две
възможности и
реагираме
спонтанно, това
не е правене на
избор

Силата да обмислим
преди да решим.
Каквото и действие
да предприемем,
ние го осмисляме,
вземаме решение,
полагаме усилия да
го осъществим.

Свободата на волята се състои в това, че каквото и решение да вземем, заедно с това се отказваме от други възможности. Така, за взетото решение и за отказаните възможности ние носим отговорност, защото всяко действие води до някакви последствия. Тоест заедно с изборът ние понасяме и последствията. ЗАТОВА, СВОБОДАТА НА ЧОВЕКА СЕ СЪСТОИ КАКТО В ИЗБОРА, ТАКА И В ПОЕМАНЕТО НА ОТГОВОРНОСТ.

3. Свободата на избора
като философски
проблем

Някои философи смятат, че да постъпваме свободно е НЕВЪЗМОЖНО, защото за всяко нещо си има причина, т.е. някакви по-ранни събития. Човек няма възможност да избира и да проявява свобода на волята- в тази теза, това е илюзия.

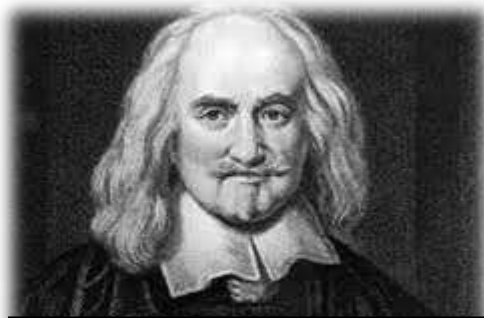
Артур Шопенхауер

Лаплас

Дейвид Хюм

Томас Хобс

Човекът действа по
определен начин,
защото
обстоятелствата са
такива.

ДЕТЕРМИНИЗЪМ

Тук се твърди,
че изборът е
винаги волеви-
той включва не
само какво
искаме, но и
как действаме.

Защото
въздаржанието
от дадено
действие е пак
ВОЛЕВИ ИЗБОР

Тази теза
признава
абсолютната
свобода на
човешката воля

ИНДЕТЕРМИНИЗЪМ

ДЕТЕРМИНИЗЪМ

ИНДЕТЕРМИНИЗЪМ

И. Кант

Според него свободата
на волята се ръководи
от моралната
необходимост, а НЕ
следва сетивата,
нагоните и
инстинктите си.

Благодарим за вниманието!

Клуб „Аз, гражданинът“